MEEDIAPÄDEVUSE INFOKIRI

SEPTEMBER 2024

Haridus- ja Teadusministeerium koostöös riigi meediapädevuse võrgustikuga on kokku pannud infokirja, millest leiate infot ja praktilisi soovitusi meediapädevuse arendamiseks. Infokiri on mõeldud eelkõige haridustöötajatele, palume see edastada kõigile, kel võibs olla huvi meediapädevuse teemade vastu. Infokiri ilmub iga kuu teisel neljapäeval.

Palume kõigil soovijad registreenida end infokirja tellijateks.

Registreeru

Ootame kõiki huvilisi liituma ka Meediapädevuse Seltsi Facebooki grupiga, et olla joskovalt kursis värskeima temaatikaga infoga ja jagada teatmisi meediapädevusest: https://www.facebook.com/groups/meediapadevuseselts

Otsime parimaid meediapädevuse edendajaid!

Haridus- ja Teadusministeerium, Riigikantselei, Tartu Ülikooli ühiskomunikatsiooni instituut ja Rahvusraamatukogu kuulutavad juba kolmandat aastat jõrgest välja konkursi, et tunnustada 2024. aasta silmapaistvamaid meediapädevuse edendajaid!

Meediapädevuse tähendab oskust ja teadlikkust, kuidas tänapäevases infoküllasühiskonnas mõistlikult tegutseda:

- osaleda demokraatlikus ühiskonnas ja kaitsta selle jõusimst;
- teha parimaid otsuseid oma elu ja tervise kohta;
- kaitsta end manipulatiivse eest, hinnates kritiliselt info usaldusväärsust ja eesmärke.

Konkursile võib esitada nii isikuid kui ka konkreetsed tegusid koos meeskonnaga.
Kandidaadite esitamise tähtaeg: 10. oktoober 2024.

Rohkem infot ja kandidaatide esitamine

Parimad meediapädevuse edendajad kuulutatakse välja 24. oktoobril 2024 toimuval meediahariduse konverentsil: "Kuidas orienteeruda info virvarris?"

Aastakonverents „Kuidas orienteeruda info virvarris?"

Aastakonverents „Kuidas orienteeruda info virvarris?" toob kohale ühe ala parimad praktikud, kes jagavad hariduspetsialistidele rõõsandend toimetulekuks suures infohulgas orienteerumiset. Kell 10 algava konverentsi esimest osa saab jälgida veebis rahvusraamatukogu kodulehel ja Youtube'i kanalil. Loe rohkem SIIT.

Septembrist rakendusid ajakohastatud riiklikud õppekavad

Sellest õppeaastast on kõigi koolidel kohustus rakendada ajakohastatud riiklikke õppekavasid, milles on olulisel uuendatud gümnaasiumi kursuse "Meedia ja mõjutamine" õpitulemusi, kursus on kohustuslikuna gümnaasiumis nii eesti keele kui ka vene keele ainekavades. Arneveldusnõ "Keel ja kirjandus" gümnaasiumi riiklikus õppekavas

Eesti Väitlusseltsi tasuta koolitus meediapädevuse õpetamisest

Eesti Väitlusseltsi kutsub õpetajaid ja noorsoolöötajaid sel sügisel osalema tasuta koolitusel "Kuidas õpetada argumenteerimismeetodi abil meediapädevust?"

Koolituse kestand teemad on meediapädevus ja kriitiline infotarbimine. Tutvustame argumenteerimismeetodi kaudu eri viisi, kuidas meediaakuisat arendada. Koolitus põhineb ajakohastatud riiklikul õppekaval ja selles sätestatud õpiväljunditel.

Koolitusel käsitletakse meediapädevusega seonduvaid teoreetilisi teemasid ning proovitakse läbi harjutusi ja meetodeid, mis on ainetundides ja tõõs noorsoega kasutatavad. Koolituse läbinud õpetaja võõ noorsoolöötaja:

- oskab kasutada argumenteerimist meetodina oma aineturundides, et arendada noorte kriitilise mõtlemise ja infoanalüüsi oskuseid;
- saab kasaengnod teadmisi meediapädevuse valdkonnast (faktikontrollimine, alhkaritlitlisus, demagoogia jms);
- tutvub uute asjakohastele materjalidega, mida tundides võõ tõõs noorsoega kasutada.

Pakume samasisulist koolitust kolmes eri regioonis: Tallinnas (ümmelkeelne grupp), Pärnus ja Tartus. **Registreerumine toimub** veebi vormi kaudu **kuni 11. oktoobrini 2024**. Koolituse läpsed kellaajad selgusvad pokkvalt.

Koolitusprogramm toetab Deutsche Welle. Koolitus on osalejatele tasuta. Eesti Väitlusselts kaitsb üritusega seonduvad transportkulud ning tagab osalejatele toitustuse ja vajadusel majutuse koolituse vältel.

Küsimustega eestikeelsete koolituste kohta palume pöörduda aadressile aurelia@riigiteenist.ee ning venekeelse koolituse kohta saab küsida aadressilt anastassia@riigiteenist.ee.

Tartu Ülikooli tasuta tiienduskoolitus "Jagatud meediaharidus: õpilasest digimentoriks"

Tartu Ülikooli ühiskonnatõdustite instituut, Haridus- ja teadusministeerium ning Telia korraldavad **7. oktoobril kell 15.00–17.30** Telia peamajas (Mustamäe tee 3, Tallinn) tasuta tiienduskoolituse, mis keskendub III kooliastme ja gümnaasiumi õpilaste kaasamisele digimeediapädevuste õpetamisesse koolis ja kogukonnas.

Alanud õppeaastast on Eesti õppekavade muudatustega paindud suured ootused õpetajatele, kes peakõsid oma aineõpetuse õlimma läbi ja meediapädevuse arendusvad tegevusi. Samal ajal aga võõad haridustöötajad teda end küsimast: "Aga ma ei ole ju seda õppinud?"

Koolituse osalejad saavad Tartu Ülikool teadlastelt ja meediapädevuse spetsialistidelt värskemat teadusajahtest infot laste ja noorte internetikasutuse kohta, kuisaet kasutatavaid praktilisi oleisandmed ning ideid, mille abil suunata õpilasi endast nooremaid ja madalate digipädevustega tõrkevõimelisi õpetama.

Osalejatele väljastatakse Tartu Ülikooli tiiendusskoolituse tõõmise tõend.

Sõõndmusel osalemiseks on vajalik eelnevalt registreeruda SIIN.
Lilu üritusega Facebookis.

Tiiendusskoolituse mõõrdi Tartu Ülikooli ühiskonnatõdustite instituudi ja Telia koostöös valmivust Digimentori programmi algust. Tutvuge ähsitavate materjalidega aadressil https://meeda.ut.ee/

RaRa hariduisprogrammid tehisintellektist ja meediapädevuses

Rahvusraamatukogu kodulehe vahendusel saab broneerida tehisintellekti ja valeinfo teemalisi tunsi **"Seljaga tehisintellekt"**. Tunni tutvustus ja broneerimine.

Veebituud **"L'ihastudes lihaudriste"** käsitleb allikarühitsust ja meedias levivaa info hindamise oskust. Tunni tutvustus ja broneerimine.

Haridusprogrammide pakett **"Infolaboriint – eluks valmis?"** kooseb mitmest erinevast tunnist, mida viivad läbi rahvusraamatukogu spetsialistid. Seda paketti saab broneerida ja tellida kooli. Sisu ja tundide kohta rohkem infot leiad siit. Broneerimiseks võite ühendust hariduse@rara.ee.

Eesti Väitlusseltsi kutsub õpetajaid osalema alustava väitlusõpetaja programmil

Väitlusharidus arendab noorte kriitilist mõtlemist ja muid meediapädevuseoskusesid, mille abil oskavad noorod paremini end väljendada, riskanud ni faktingu kui ka demagoogiat ja analüüsivad informatsioon enda ümber. Alustava väitlusõpetaja programmis õpib juhendaja argumenteerimise põhidesisid ning väitlusõpetaja tähtsimaiks vajalikke aluseteadmiss. Lisainfot leiad SIIT.

Naiskodukaitse Digiliikur jätkab sõitu

Digiliikur on igakuine veebinar, mis annab huvilisele võimaluse end paremini kursi viia infoühiskonna erinevate teemadega. Tegemist on avatud üritusega ehk osalejad on kõik huvilised.

16.09 kell 19 räägib investor Rim Mänsalu erinevatest tõõnistadest, mida kasutab investeerimisel. Registreeru!

14.10 kell 19 lektsioneerid Pille Priks ja Ivo Krusiminigi kõõgile huvilisele tähemalt Vikipeedia kõõgovõõ. Registreeru!

Kõik eelmised Digiliikuri veebinarid on järelvaadatavad Naiskodukaitse YouTube kanalis.

Algab üleriigiline ajaloovõistlus Mammut, kus saab end proovile panna ka meediapädevuses

7.–13. oktoobrini 2024 toimub üleriigiline ajalooõõstlus Mammut veebipõhine i i vorr, mis on pühendatud Eesti Euroopa Liidu ja NATO-ga ühinemise 20. aastapäevale. Osa võima osalustarve kõõ 5.–12. klassile õpilasi. Muuhulgas on iga vanuseastme tõõs sõõrmalt läis tõõrjarme seotud meediapädevuse arendamisega.

Võõstlust korraldavad koostöös Tartu Ülikooli Teaduskool ja Eesti Ajaloo ja Ühiskonnaõpetajate Seltsi. Kärsoõova aasta võõstlust toetavad Riigikantselei, Eesti NATO Ühing ning Euroopa Parlamendi Eesti Büroo ja Euroopa Komisjoni Eesti Esindus.

Ajalooõõstlus viiakse läis veebikeskkonnas vikorsind.ee. Võõstlusest saab osa võõa internetiühendusega arvuti, nuttelefoni võõ tahvelarvuti vahendusel.

Võõstlusse juhend ja info VÕÕTA SIIT.

Tartu Kunstimuuseumi näitus tutvustab küberkuisamise juhtumeid ja lahendusvõimalusi

Augusts avati Tartu Kunstimuuseumis näitus "Võtuse maja saladused", mille ühe osana saab näha SA Kuusamusaola Kool (KÖN) juhi Kristina Tonsi ja Balti Infotrahvimi Sekkekeskuse (BECID) meediapädevuse spetsialisti Inger Klesnerit koostöös sündinud küberkuisamise teemalist tuba "Peata kuisamine – sõõ sõõrum turvaliseks". Loe lähemalt

Digiteemaduud koondvat ajakirjas Tähele

Tartu Ülikool ja Balti Infotrahvimite Sekkekeskus (BECID) avustasid kooritöid ajakirjaga Tähelet, kus on praeguseks ilmunud kaks digiteemalist koomikut Põõsas Petsist. Jaapi ja autoellus nuntiks; sa teha tuhvust digitaalse pisipõõga ning septernõõkuu ajakirjas on tookuses ükskõõse tunne, kui oled ainus digivahendita sõõer.

Lapsevanema Kooli taskuhäälingu osa "DigiAKK: Digi- ja meediapädevuste õpetamine läõ mõõgu"

Laste digipädevuste koolitaja Inger Klesneret ja Tartu Ülikooli meediauuringuute kaasprofessor Maria Murumaa-Mengel käised Lapsevanema Kooli taskuhäälingus rääkimas, kuidas õpetada lastele digi- ja meediapädevusi ning ohutuk veebis liikemsa. Lisaks tutvb juhtu internetturvalisuse õppoaest DigiAKK. Kuula Spotifiist

Võõrke arusarme "Developing primary and basic school teachers' media competencies"

Balti Infotrahvimite Sekkekeskuse (BECID) võõdrest arusõõnis leiab mõõnsed ideid tegevustest, mida õpetajaga meediapädevuste arendamiseks läõ võõ. Postrists "2.2. *MIL materials for kindergartens and primary school*" on nääkis viiga toolud erinevad mõõgud, mida õpetajaga mõõgrda saab. Postrikst 2.3. MIL materials for basic school (grades 7–8)" leiab näite põhikooli digipädevuste kursuse õppekavast.

RAAMATUSOOVITUS RAHVUSRAAMATUKOGULT

Leidke raamatukogust:
1. Praktiline harjutusraja raamat õpetajale Media literacy – an essential guide to the critical thinking skills for our complex digital world / Nick Pernisco

Autor ütleb eesõnas: "Võti meediapädevuse maailma on enda võimekuus mõõsta meid ümbritsevast infost kriitiliselt". Raamatus käsitletakse meediapädevust, huarates kogu meedia, sh audiovisuaalset sisu. Esimene peatükk annab ülevaate kommunikatsioon põhielemendist, sõõnum tähendusest. Lisaks pakjudele tunkat teemadele käsitatakse raamatus ka nähtsks helipõõvust, videomängu, mõõsamm. Igas peatükis on kirjeldatud mõõ tegevust, mida õõnida võõ kasuta kaitsmiks. Õpetajatele võõ huvi pakkuda ka raamatu osa, milles räägitakse meediapädevuse õpetamise mõõdetest, kõige sagedamatest lõõgetest ning sellest, kuidas integreerida meediapädevuse arendamine oma tundi. Kuigi raamat on loogiline paks, aidavad selle kõige sõõ ja mugav struktuur kiirete lugemiste kaasa.

MEEDIAPÄDEVUSEST MEEDIAS

1. Inger Klesneret arkkael seigtsab, miks laste digitaalsete oskuste arendamisel tuleks keskenduda teadlikuse õõmmele, mitte tehnoloogia kasutamise tõelikule keetamisele. Lapsi tuleks juba varakult õpetada kriitiliselt infot analüüsima ja internets turvaliselt käituma. Kooslarõõme ja aktiivse suunamise ataseid vanematel lapsi digimaailmas paremini mõõta ja toetada. Link jaapiraja Pere ja Kool ühisprojektile
2. Jaan Aru pole rõõus arvamusega, et tehnoloogia on alati kasulik ja lapsed peaksid sellega võimalikult varakult kokku puutuma. Kõik õõtuk sellest, kuidas tehnoloogia suhestub sellega, mis on ajus. Aru soovitab muuta haridussüsteemi nii, et see toetaks õõtist õppimist ja arusaadust käsosõnumis, mitte ei soosiks vastuste tõõsat kopeerimist tehisaruult. Kool poaks edasi andma oskusi mõõtda ja kerrutiste ükaõõdadega toime tulla. "Praktikume ka ühiskonnaga seda toetama ja vähkõõtama. Oleks väga hea, kui saaksime natuke kaasa aidata ja pidurdada tedia, et lapsed ei oleks kogu aeg nutiseadmes, sest muidu on õpetaja tõõ ni palju raskem," räägiks Jaan Aru. Link Põhiõpetajaga ühisprojekt artiklile
3. Telia, Õmnna, Põõja prefektuuri ja Pangateliitu küberturvalisusega tegelevate ekspertide 10 soovitust, et pettusest õõgavagrõõ läbi harmonustada. Link artiklile

Inforuumi ülevaade

Ilmunud on Riigikantselei koostatud inforuumi ülevaade, mis toob lugejatele tähelepanevalt Eesti kuuendat vähimmehe ja ülevaatest Eesti suunas toimuvatest mõjutustegevustest. Kuukirjast leiate lisa teemadekrug – alates Telegrami rolist Vene armee sõõjatõõnamis kuni Kremli propagandatalutaatsioni, mis kasutavad ära religioon kui ka vähemmängi läänevastase propaganda levitamiseks. Samuti käsitletakse soojõõnse desinformatsioone mõju USA valimistele. Ar vahendusel tehtud süvavõõrgnude kasutamist ning Elon Muski mõju sotsiaalmeediale ja rolli demokraatia mõjutamisel. Kokkuvõtteks ataseid neist artiklist mõõsta, kuidas info- ja mõjuoperatsioonid kujundavad tänapäeva geopoliitilist maastikku ja mõjutavad meie igapäevaelu.

Haridus- ja Teadusministeerium
Munga 18, 50088 Tartu
info@hm.ee
www.hm.ee

Kuidas ma ennistaud kodusta.
Saada
Saada